PADOMES LĒMUMS (ES) 2022/481

(2022. gada 22. marts)

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Pasaules Tirdzniecības organizācijas Vispārējā padomē saistībā ar tāda lēmuma pieņemšanu, ar ko pārskata Vienošanos par tarifa kvotu pārvaldības noteikumiem attiecībā uz lauksaimniecības produktiem

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmo daļu, lasītu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Marrākešas līgumu par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu ("PTO līgums") Savienība ir noslēgusi 1994. gada 22. decembrī ar Padomes Lēmumu 94/800/EK ([1]), un minētais līgums ir stājies spēkā 1995. gada 1. janvārī.

(2) Saskaņā ar PTO līguma IV panta 1. punktu Pasaules Tirdzniecības organizācijas ("PTO") Ministru konference ir pilnvarota pieņemt lēmumus par visiem jautājumiem, kas skar jebkuru daudzpusējo tirdzniecības nolīgumu.

(3) Saskaņā ar PTO līguma IV panta 2. punktu Ministru konferences sanāksmju starplaikā Ministru konferences funkcijas pilda PTO Vispārējā padome.

(4) Saskaņā ar PTO līguma IX panta 1. punktu PTO struktūras parasti lēmumus pieņem konsensuāli.

(5) PTO Ministru konferences devītajā sesijā 2013. gada decembrī ir pieņemts ministru lēmums par Vienošanos par tarifa kvotu pārvaldības noteikumiem attiecībā uz lauksaimniecības produktiem, kā definēts Lauksaimniecības nolīguma 2. pantā (WT/MIN(13)/39) ("Vienošanās par TKP"). Vienošanās par TKP reglamentē lauksaimniecības produktu tarifa kvotu pārvaldību.

(6) Saskaņā ar Vienošanās par TKP 13. punktu ne vēlāk kā četrus gadus pēc Vienošanās par TKP pieņemšanas ir jāuzsāk tās darbības pārskatīšana, un minētajā pārskatīšanā ir jāņem vērā līdz šim gūtā pieredze. Pārskatīšanas mērķis ir veicināt tarifa kvotu izmantojuma pastāvīgu uzlabošanu.

(7) Saskaņā ar Vienošanās par TKP 13. punktu Lauksaimniecības komiteja Vienošanās par TKP pārskatīšanu sāka 2018. gadā. Ar pārskatīšanas konstatējumiem PTO Vispārējā padome 2019. gada decembra sanāksmē tika iepazīstināta Lauksaimniecības komitejas ziņojuma veidā (2019. gada 31. oktobra dokuments Nr. G/AG/29).

(8) 2021. gada 9. novembrī Lauksaimniecības komitejas priekšsēdētājs iesniedza savu ziņojumu par sarunu norisi un lēmuma projektu, kas iekļauts dokumentā G/AG/32. Līdztekus Lauksaimniecības komiteja izskatīšanai Vispārējā padomē iesniedza lēmuma projektu, kas izklāstīts dokumentā G/AG/32 iekļautā ziņojuma pielikumā ("lēmuma projekts"), un tā pēcākai nosūtīšanai 12. ministru konferencei uz galīgo apstiprināšanu, kaut arī atzīmēja, ka daži PTO locekļi par šo jautājumu vēl nav pabeiguši iekšējās apspriedes.

([1]) Padomes Lēmums 94/800/EK (1994. gada 22. decembris) par daudzpusējo sarunu Urugvajas kārtā (no 1986. gada līdz 1994. gadam) panākto nolīgumu slēgšanu Eiropas Kopienas vārdā jautājumos, kas ir tās kompetencē (OV L 336, 23.12.1994., 1. lpp.).

(9) Ņemot vērā PTO 12. ministru konferences atlikšanu, Lauksaimniecības komiteja vienojās rosināt pārskatīšanas lēmuma sagatavošanai noteiktā termiņa pagarināšanu par trim mēnešiem (proti, līdz 2022. gada 31. martam).

(10) Vispārējās padomes īpašajā sanāksmē 2021. gada 15. decembrī PTO locekļi piekrita trīs mēnešu ilgajam termiņa pagarinājumam, proti, līdz 2022. gada 31. martam.

(11) Sagaidāms, ka līdz 2022. gada 31. martam vai varbūt vēlāk 2022. gadā, ja tiktu panākta vienošanās par turpmāku pagarinājumu, PTO Vispārējā padome tiks aicināta apsvērt lēmuma projekta pieņemšanu, iespējams, pēc sarunām tajā izdarot dažus grozījumus.

(12) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem PTO Vispārējā padomē, jo pieņemamais lēmums būs Savienībai saistošs.

(13) Lēmuma projektā ir iekļauti ieteikumi par TKP nepietiekamas izpildes mehānisma turpmāko darbību, kuri, ja tie būtu pieņemami visiem PTO locekļiem, varētu nozīmēt pārskatīšanas procesa beigas. Lēmuma projekta pieņemšana nozīmētu, ka Vienošanās par TKP noteikumi, kas atbrīvo ASV un jaunattīstības valstis no dalības nepietiekamas izpildes mehānismā, zaudētu aktualitāti, un tas nepārprotami ir Savienības interesēs.

(14) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 17. panta 1. punktu Savienību PTO Vispārējā padomē pārstāv Komisija,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem jebkurā no Pasaules Tirdzniecības organizācijas Vispārējās padomēs sanāksmēm, ko noturēs līdz 2022. gada 31. martam vai vēlāk, ja tiek panākta vienošanās par turpmāku termiņa pagarinājumu, ir atbalstīt konsensuālu iznākumu, lai pieņemtu lēmumu, ar ko pabeidz pārskatīt darbību PTO Ministru konferences 2013. gada 7. decembra lēmumam par Vienošanos par tarifu kvotu pārvaldības noteikumiem attiecībā uz lauksaimniecības produktiem, kā definēts Lauksaimniecības nolīguma (WT/MIN(13)/39) 2. pantā, un padara par nefunkcionējošu minētā lēmuma 13.–15. punktu un minētā lēmuma B pielikumu, kā tas izklāstīts lēmuma projektā, kas izklāstīts dokumentā G/AG/32 iekļautā ziņojuma pielikumā un kurš pievienots šim lēmumam.

2. pants

Par nelielām izmaiņām lēmuma projektā, kas izklāstīts dokumentā G/AG/32 iekļautā ziņojuma pielikumā, Savienības pārstāvji PTO Vispārējā padomē drīkst vienoties bez Padomes papildu lēmuma.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2022. gada 22. martā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
C. BEAUNE

LAUKSAIMNIECĪBAS KOMITEJA

G/AG/32

2021. gada 11. novembrī

LĒMUMA PAR TARIFA KVOTU PĀRVALDĪBU (BALI LĒMUMA) DARBĪBAS PĀRSKATĪŠANA

PRIEKŠSĒDĒTĀJA ZIŅOJUMS VISPĀRĒJAI PADOMEI

1.1. Ministru konferences devītajā sesijā 2013. gadā, kas norisinājās Bali, ministri pieņēma lēmumu "Vienošanās par tarifa kvotu pārvaldības noteikumiem attiecībā uz lauksaimniecības produktiem, kuri definēti Lauksaimniecības nolīguma 2. pantā" (WT/MIN(13)/39) (turpmāk "lēmums"). Lēmums prasīja arī tā darbības pārskatīšanu, kas ne vēlāk kā līdz 2017. gada beigām jāuzsāk, lai uzlabotu tarifa kvotu izmantošanas līmeni. Lēmuma 13.–14. punkts dod īpašu pilnvarojumu pārskatīt lēmuma A pielikumā aprakstītā nepietiekamas izpildes mehānisma 4. punkta turpmāko darbību.

1.2. Pārskatīšana tika pabeigta, kad Vispārējā padome 2019. gada 9.–10. decembra sanāksmē apstiprināja Lauksaimniecības komitejas ieteikumus, kas iekļauti G/AG/29 2. pielikumā. Tomēr materiālu vienošanos par nepietiekamas izpildes mehānisma 4. punkta turpmāko darbību 2017.–2019. gadā notikušās pārskatīšanas laikā panākt neizdevās. Tā vietā saskaņā ar G/AG/29 2. pielikumā iekļauto apstiprināto ieteikumu 1. punktu locekļi vienojās termiņu, kurā jāpieņem lēmums par nepietiekamas izpildes mehānisma 4. punktu, pagarināt par diviem gadiem, t. i., līdz 2021. gada beigām.

1.3. Ieteikumi turklāt netieši norāda uz iespējamu lēmuma sadrumstalošanu, jo atsevišķiem lēmuma B pielikumā uzskaitītiem locekļiem tiek dotas tiesības pārtraukt 4. punkta piemērošanu gadījumā, ja locekļi nespētu vienoties par šā punkta turpmāko darbību. Vēlēšanās nepieļaut īpašu apstākļu radīšanu dažiem locekļiem, kas varētu notikt, ja noteiktajā termiņā vienošanās par 4. punkta turpmāko darbību netiktu panākta, ir bijis svarīgs pamudinājums vairākiem locekļiem pēc 2019. gada turpināt šo jautājumu apspriest Lauksaimniecības komitejā, lai rastu minētā punkta sakarā pieņemamu risinājumu.

1.4. Šajās apspriedēs locekļi detalizēti pētīja, kā 4. punkts tā pašreizējā redakcijā praktiski darbotos nepietiekamas izpildes mehānisma pēdējā posmā. Tika atzīmēts, ka saskaņā ar 4. punktu tā pašreizējā redakcijā nepietiekamas izpildes mehānisma pēdējā posmā importējošajam loceklim ir pienākums tarifa kvotu pārvaldības metodi nomainīt vai nu uz rindas kārtību muitā (*FCFS*), vai uz licencēm, ko pēc pieprasījuma izdod automātiski un bez nosacījumiem, un izvēle no šiem diviem variantiem tiek izdarīta pēc apspriešanās ar attiecīgajiem eksportējošajiem locekļiem. Izvēlēto pārvaldības metodi piemēro vismaz divus gadus un pēc tam, ja šajos divos gados ir savlaicīgi ziņots par izpildi, lietu slēdz un to attiecīgi atzīmē sekretariāta uzturētajā izsekošanas reģistrā.

1.5. Jaunattīstības valstis, kas ir importējošās locekles, saskaņā ar 4. punkta beigu daļu tās pašreizējā redakcijā nepietiekamas izpildes mehānisma pēdējā posmā drīkst tiklab izvēlēties tarifa kvotas pārvaldīt pēc alternatīvas metodes kā turpināt izmantot līdzšinējo metodi. Ja tiek izvēlēta alternatīva tarifa kvotu pārvaldības metode, tas nepietiekamas izpildes mehānisma darbības ietvaros jāpaziņo Lauksaimniecības komitejai. Izvēlēto metodi piemēro vismaz divus gadus un lietu slēdz, ja izpildes rādītājs ir sasniedzis divas trešdaļas no ikgadējā pieauguma, kas aprakstīts nepietiekamas izpildes mehānisma 3. punkta b) apakšpunktā.

1.6. Minētā apspriešanās ļāva locekļiem labāk apzināties galveno strupceļu, kas identificēts attiecībā uz nepietiekamas izpildes mehānisma 4. punkta turpmāko darbību, proti, stāvokli, kurā jaunattīstības valstij, kas ir importējošā locekle, ar līdzšinējo tarifa kvotas pārvaldības metodi vai ar alternatīvu pārvaldības metodi panākt prasīto izpildes rādītāja palielinājumu neizdodas.

1.7. Locekļu centieni panākt vienošanos par 4. punktu bija vērsti galvenokārt uz to, lai atrastu pieeju, ar kādu šo potenciālo problēmsituāciju būtu iespējams risināt attiecībā uz jaunattīstības valstīm, kas ir importējošās locekles, un panākt par nepietiekamu izpildi ierosinātās lietas slēgšanu.

1.8. Plašu atbalstu saņēmusi pieeja, kuras formulējuma pamatā ir neoficiāls Kostarikas ierosinājums. Saskaņā ar šo pieeju, ja jaunattīstības valsts, kas ir importējošā locekle, pēc diviem nepietiekamas izpildes mehānisma pēdējā posmā aizvadītiem gadiem ar alternatīvu pārvaldības metodi vai ar līdzšinējo pārvaldības metodi nav varējusi nodrošināt prasīto izpildes rādītāja standartu (t. i., divas trešdaļas no ikgadējā palielinājuma, kas aprakstīts nepietiekamas

izpildes mehānisma 3. punkta b) apakšpunktā), uz šo locekli pēc ieinteresēto eksportējošo locekļu pieprasījuma attiecina 4. punkta pirmā teikuma standartprasību. Ja šāds pieprasījums netiek izteikts, pēc diviem pēdējā posmā aizvadītiem gadiem jautājumu atzīmē kā slēgtu arī tad, ja prasītais izpildes rādītāja palielinājums nav sasniegts. Šā ierosinājuma mērķis ir nodrošināt, lai mehānisma pēdējā posmā lieta galu galā tiktu slēgta vai atrisināta.

1.9. Vēlāk minētās apspriešanas gaitā radās viens papildu jautājums par to, kas ir svarīgāks: saistības, kuras izriet no nepietiekamas izpildes mehānisma, vai īpašie tarifa kvotu pārvaldīšanas noteikumi, kas var būt iekļauti importējošā locekļa koncesiju sarakstā. Locekļi kopumā atzina sarakstā iekļauto koncesiju un saistību pārākumu un to, ka lēmuma un tajā noteiktā nepietiekamas izpildes mehānisma uzdevums ir veicināt sarakstā iekļauto saistību faktisku īstenošanu, nevis tās grozīt. Šajā gadījumā locekļi īpaši balstījās uz nepietiekamas izpildes mehānisma 5. punktu, kurā no aptvertajiem līgumiem (un tie saskaņā ar 1994. gadā noslēgtās *GATT* II panta 7. punktu ietver locekļu koncesiju sarakstus) izrietošo saistību un nepietiekamas izpildes mehānisma noteikumu hierarhija ir skaidri iezīmēta, nosakot, ka "konflikta gadījumā noteicošie ir aptverto līgumu noteikumi".

1.10. Pēc apspriešanās ierosinātais lēmuma projekts par nepietiekamas izpildes mehānisma 4. punkta turpmāko darbību (pievienots šā ziņojuma pielikumā) ietver tālāk norādītos elementus.

i. Nepietiekamas izpildes mehānisma 4. punkta pašreizējo redakciju paredzēts mainīt, minēto punktu sadalot divās daļās, lai skaidri nošķirtu standartprasību (ierosinātais 4. punkta a) apakšpunkts) un īpašu un diferencētu attieksmi (ierosinātais 4. punkta b) apakšpunkts).

ii. Īpašās un diferencētās attieksmes elementa saturs, kāds tas ir 4. punkta pašreizējā redakcijā, bez izmaiņām tiek pārņemts ierosinātajā 4. punkta b) apakšpunktā.

iii. Lai risinātu problēmsituāciju, kurā jaunattīstības valstij, kas ir importējošā locekle, ar līdzšinējo tarifa kvotas pārvaldības metodi vai ar alternatīvu pārvaldības metodi divu gadu laikā sasniegt prasīto izpildes rādītāja standartu neizdodas, lēmuma projekts piedāvā 4. punkta b) apakšpunkta beigu daļā pievienot papildu iespēju, kas ļautu lietu slēgt. Tas no attiecīgās jaunattīstības valsts, kas ir importējošā locekle, prasītu īstenot standarta prasību, kura 4. punkta pašreizējā redakcijā noteikta tā sākuma daļā.

iv. Lai kliedētu dažu locekļu paustās varbūtīgās bažas par to, kā savienojamas saistības, kuras izriet no nepietiekamas izpildes mehānisma, un saistības, ko nosaka importējošā locekļa koncesiju saraksts, ierosināts pievienot jaunu, 6. zemsvītras piezīmi. To, kāds ir spēku samērs starp saistībām, kuras izriet no nepietiekamas izpildes mehānisma, un locekļu tiesībām un pienākumiem saskaņā ar t. s. aptvertajiem līgumiem, jau tagad precizē nepietiekamas izpildes mehānisma 5. punkts.

v. Tā kā vienošanās par nepietiekamas izpildes mehānisma 4. punkta turpmāko darbību nozīmētu arī lēmuma par tarifa kvotu pārvaldību (Bali lēmuma) darbības pārskatīšanas beigas saskaņā ar tā 13.–15. punktu, lēmuma projektā attiecīgi ierosināts minētos trīs punktus un lēmuma B pielikumu padarīt par nefunkcionējošiem.

1.11. Lēmuma 14. punkts prasa, lai Vispārējās padomes ieteikumos par nepietiekamas izpildes mehānisma 4. punktu būtu paredzēts īpašas un diferencētas attieksmes elements. Šajā sakarā lēmuma projekts, kurš satur ieteikumus par 4. punkta turpmāko darbību, saglabā pašreizējo īpašas un diferencētas attieksmes noteikumu, un tas tiek darīts ar ierosināto 4. punkta b) apakšpunktu, kurā noteikts, ka jaunattīstības valstis, kas ir importējošās locekles, nepietiekamas izpildes mehānisma pēdējā posmā drīkst paturēt spēkā līdzšinējo tarifa kvotu pārvaldības metodi vai izmantot alternatīvu pārvaldības metodi un lietas atrisināšanu panākt, nodrošinot prasīto izpildes rādītāja palielinājumu. Šī iespēja, kas minēta lēmuma 4. punkta pašreizējā redakcijā, paliek nemainīga. Ja turpmākajos divos gados jaunattīstības valstij, kas ir importējošā locekle, iepriekš norādītajos apstākļos panākt prasīto izpildes rādītāja palielinājumu neizdodas, ierosinātais lēmums var prasīt, lai minētā locekle piemērotu standarta prasību, kura 4. punkta pašreizējā redakcijā noteikta tā sākuma daļā (rindas kārtība muitā vai automātiska importa licencēšana). Svarīgi atzīmēt, ka pat pēc minētajiem diviem gadiem šā noteikuma piemērošanas prasība nekļūst par obligātu. Ierosinātais pienākums par piemērojamu kļūst tikai tad, ja to pieprasa attiecīgie eksportējošie locekļi. Ja šāds pieprasījums netiek iesniegts, nepietiekamās izpildes lietu atzīmē kā slēgtu pat tad, ja jaunattīstības valsts, kas ir importējošā locekle, prasīto izpildes rādītāja standartu nav sasniegusi.

1.12. 2021. gada 9. novembrī Lauksaimniecības komiteja atsāka savu 99. kārtējo sanāksmi, lai tajā izskatītu atlikto darba kārtības 2.D(i) punktu par Bali lēmuma (lēmums par tarifa kvotu pārvaldību) īstenošanu. **Šajā sanāksmē komiteja vienojās šā ziņojuma pielikumā iekļauto lēmuma projektu** [1] **nodot izskatīšanai Vispārējā padomē un pēcākai iesniegšanai 12. ministru konferencei (MC-12) uz ministru lēmuma pieņemšanu.**

---

[1] Daži locekļi norādīja, ka tiem ir vajadzīgs papildu laiks, lai konsultētos ar savām valdībām.

PIELIKUMS

Ministru konference,

ņemot vērā Marrākešas līgumu par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu ("PTO līgums") un konkrēti tā IX panta 1. punktu,

ievērojot ministru 2013. gada 7. decembra lēmumu "Vienošanās par tarifa kvotu pārvaldības noteikumiem attiecībā uz lauksaimniecības produktiem, kuri definēti Lauksaimniecības nolīguma 2. pantā" (WT/MIN(13)/39-WT/L/914), datētu ar 2013. gada 11. decembri (turpmāk "lēmums par tarifa kvotu pārvaldību (Bali lēmums)"),

atsaucoties uz lēmuma par tarifa kvotu pārvaldību (Bali lēmuma) darbības pārskatīšanas ieteikumiem, kuri pievienoti dokumenta G/AG/29 2. pielikumā un kurus 2019. gada 9.–10. decembra sanāksmē apstiprinājusi Vispārējā padome,

atzīstot, ka minēto ieteikumu 1. punktā noteikts termiņš, kurā jāizlemj par lēmuma par tarifa kvotu pārvaldību (Bali lēmuma) A pielikuma 4. punkta turpmāko darbību, un šis termiņš ir 2021. gada 31. decembris,

nolemj, ka:

1. Lēmuma par tarifa kvotu pārvaldību (Bali lēmuma) A pielikuma 4. punkts lasāms šādi:

   4.a Importējošais loceklis pēc tam nekavējoties nodrošina neapgrūtinātu piekļuvi un tālab izmanto vienu no šādām tarifa kvotas pārvaldīšanas metodēm [2]· [3]): rindas kārtība (robežšķērsošanas vietā) vai licences, ko tarifa kvotas ietvaros pēc pieprasījuma izdod automātiski un bez nosacījumiem. Kad importējošais loceklis pieņem lēmumu par to, kuru no šīm divām iespējām izvēlēties, tas apspriežas ar ieinteresētajiem eksportējošajiem locekļiem. Izvēlēto metodi importējošais loceklis piemēro vismaz divus gadus un pēc tam, ja šajos divos gados ziņojumi ir sniegti savlaicīgi, to ieraksta sekretariāta uzturētajā izsekošanas reģistrā un lietu atzīmē kā slēgtu.

   4.b Jaunattīstības valstis, kas ir importējošās locekles, drīkst tiklab izvēlēties tarifa kvotas pārvaldīt pēc alternatīvas metodes kā turpināt izmantot līdzšinējo metodi. Ja tarifa kvotas pārvaldīšanai tiek izvēlēta alternatīva metode, par to Lauksaimniecības komitejai paziņo saskaņā ar šā mehānisma noteikumiem. Izvēlēto metodi importējošais loceklis piemēro vismaz divus gadus un pēc tam, ja izpildes rādītājs ir pieaudzis par divām trešdaļām no 3. punkta b) apakšpunktā aprakstītā ikgadējā palielinājuma, to ieraksta sekretariāta uzturētajā izsekošanas reģistrā un lietu atzīmē kā slēgtu. Ja pēc diviem gadiem izpildes rādītājs nav pieaudzis vismaz par divām trešdaļām no ikgadējā palielinājuma, kas aprakstīts 3. punkta b) apakšpunktā, pēc ieinteresēta locekļa pieprasījuma piemēro 4. punkta a) apakšpunktu. Ja šāds pieprasījums netiek iesniegts, lietu atzīmē kā slēgtu.

2. Lēmuma par tarifa kvotu pārvaldību (Bali lēmuma) 13.–15. punkts un B pielikums kļūst nefunkcionējošs.

([2]) Importējošā locekļa rīcība un izmantotie tiesiskās aizsardzības līdzekļi nemaina un nekavē īstenot tāda locekļa tiesības, kurš attiecībā uz konkrēto tarifa kvotu ir par konkrētu valsti noteikta piešķīruma turētājs, un minētās tiesības ir tās, kas skar minēto par konkrētu valsti noteikto piešķīrumu.

([3]) Konflikta gadījumā un tā robežās noteicošie ir īpašie tarifa kvotu importa režīma noteikumi, kas norādīti importējošā locekļa koncesiju sarakstā.